

NOVEL·LA I FICCIONS CATALANES DEL SEGLE XV

Curs: 2006-2007	Codi: 28670	Crèdits: 6
Cicle: Primer	Tipus d'assignatura: Optativa	Semestre: Segon

PROFESSOR(S)

[Josep Puigol Gómez](#)

DESCRIPCIÓ GENERAL, OBJECTIUS I REQUISITS PREVIS

Aquest curs pretén oferir una visió de conjunt de les principals línies de la narrativa catalana del segle XV i, al mateix, temps, aprofundir en l'anàlisi particular d'una novel·la cavalleresca (el *Tirant lo Blanc*) i de la prosa sentimental de tema mitològic de Joan Roís de Corella (que es pot contrastar amb la forma versificada i el misoginisme de l'*Espill* de Jaume Roig). La lectura comentada dels textos tindrà, per tant, un paper fonamental, i servirà per introduir aspectes més generals com ara la cultura clàssica, el tractament de l'amor o la relació entre història i ficció. El tema introductorï aborda la tradició literària i el context cultural —especialment les traduccions de textos clàssics i la narrativa italiana del segle XIV— que expliquen tant aquestes formes narratives com la influència de la prosa sentimental sobre la cavalleresca.

ESBÓS DEL TEMARI

1 Introducció

(i) Les formes narratives. La novel·la cavalleresca: dels orígens a la *Vulgata* artúrica. Receptió. Narrativa breu.

(ii) Les traduccions des de 1370: canvis culturals i nous models de prosa narrativa. Clàssics llatins. Literatura italiana: Boccaccio, la *novella* i la narració sentimental.

2 La literatura sentimental

(i) Sentimentalitat i cavalleria: la *Tragèdia de Lançalot* de mossèn Gras.

(ii) La prosa de Joan Roís de Corella. Proses mitològiques i reescriptura d'Ovidi. Altres proses de tema clàssic: "planys", "raonaments", "lletres" i "històries". La *Tragèdia de Caldesa* i la ficció autobiogràfica. Altres prosistes: Francesc Alegre, Romeu Lluïl.

3 La novel·la cavalleresca: el *Tirant lo Blanc* de Joanot Martorell

(i) Vida cavalleresca tardomedieval. Cròniques i exemples antics. La versemblança narrativa. El *Jacob Xalabín. París e Viana*. El *Curial e Güelfa* i la cultura de l'anònim.

(ii) El *Tirant lo Blanc*. Datació i autoria. Edicions i traduccions antigues. Vida de Joanot Martorell. Cavalleria, cort i literatura. La cultura literària del cavaller.

(iii) Lectura del *Tirant lo Blanc*. Del *Guillem de Varoic* al *Tirant*. Tirant a Anglaterra: la batalla a ultrança. Tirant a Sicília i Rodes. Tirant, Roger de Flor i l'empresa de Constantinoble. Tirant a l'imperi grec. Estratègies militars i amoroses. Parlaments i models de prosa. Intrigues i ficcions. Tirant com a croat i la geopolítica medieval. La mort de l'heroi.

4 El *Spill* de Jaume Roig

(i) Jaume Roig i la València de mitjan XV. Consulta i preface: estil, estructura i intenció.

(ii) L'itinerari satíric (llibres I i II). La visió de Salomó i la polèmica sobre la Immaculada (llibre III). Conclusió (llibre IV). Pautes d'interpretació.

TUTORIES INTEGRADAS

Consistiran fonamentalment en l'elaboració de petits exercicis de lectura que es discutiran amb el professor (al despatx o via e-mail) i que poden ser exposats a classe.

BIBLIOGRAFIA ESSENCIAL

Lectures

- Joanot Martorell, *Tirant lo Blanc i altres escrits*, ed. M. de Riquer (Barcelona: Ariel, 1990).
- Selecció de proses de Joan Roís de Corella.
- Dossier de textos.

Bibliografia essencial

- Martí de Riquer, *Aproximació a Tirant lo Blanc* (Barcelona: Quaderns Crema, 1990).
- Badia, Lola, "En le baixes antenes de vulgar poesia: Corella, els mites i l'amor", dins el seu *De Bernat Metge a Joan Roís de Corella* (Barcelona: Quaderns Crema, 1988), pp. 145-180.
- Pujol, Josep, *La memòria literària de Joanot Martorell: Models i escriptura en el Tirant lo Blanc* (Barcelona: Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2002).

FORMA D'AVUACIÓ

Examen final. Facultatívament, es poden portar a terme treballs sobre qualsevol aspecte del programa (per exemple, a partir de textos o idees treballats a la tutoria).
